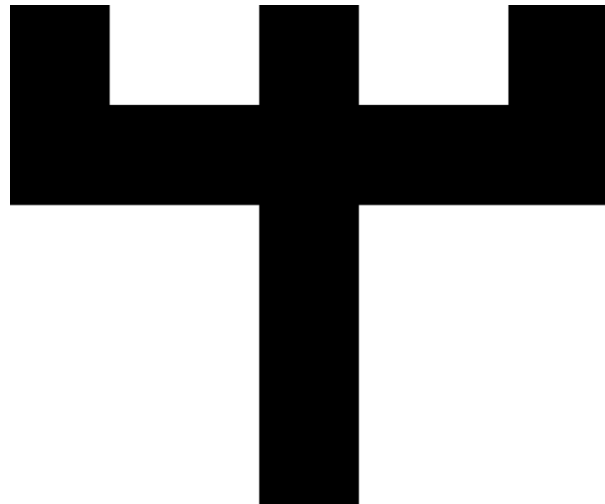

Certifiering av byggprodukter

Certifieringsregel 068

Hygienkrav för produkter i kontakt med
tappvatten

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
0 Förord	3
1 Inledning	5
2 Omfattning	5
3 Krav	5
4 Hygienkrav	5
4.1 Hygienkrav metall	5
4.2 Hygienkrav plast och gummi	7
5 Tillverkningskontroll	8
6 Referenser	8

Bilaga 1 Krav

Tillämpliga krav enligt Plan- och bygglag (2010:900), 8 kap. 4 §

Tillämpliga krav enligt Boverkets föreskrifter

Krav i certifieringsreglerna som omfattas av BBR

0 Förord

Certifieringsregler beskriver villkor för certifiering av byggprodukter genom SP. De utgörs dels av produktspecifika och dels allmänna regler (Certifieringsregel CR000).

I certifieringsreglerna framgår det vilka egenskaper som bedöms (enligt BBR) av certifieringen och hur de i övrigt bedöms. Bedömning av egenskaper kan enligt BBR ske genom ackrediterad produktcertifiering om möjligheten via CE-märkning, med stöd av harmoniserad europastandard hEN eller Europeisk Teknisk Bedömning (ETA) saknas.

Certifieringsreglerna bygger på gällande standarder men kan framöver revideras, t ex för anpassning till europeiska eller internationella standarder. Revidering kan också bli aktuell om nya föreskrifter införs eller som en följd av erfarenheterna av certifieringsreglernas tillämpning. Vid behov av preciseringar eller kompletteringar av reglerna revideras dessa löpande.

Certifieringsregel för hygienkrav för produkter i kontakt med tappvatten är fastställd av sektionschefen för SP Certifiering.

2016-09-12

Johan Åkesson
Sektionschef SP Certifiering

SP Certifiering
Box 857
501 15 BORÅS

Tfn +46 10 516 50 00
Fax +46 33 16 56 10

www.sp.se
spcertifiering@sp.se

SP Certifiering
Box 553
371 23 KARLSKRONA

Tfn +46 10 516 63 00
Fax +46 455 206 88

1 Inledning

Denna certifieringsregel omfattar teknisk information för material som är avsett för kontakt med dricksvatten.

Allmän information återfinns i certifieringsregel 000.

Om produktens avsedda användning avviker från denna certifieringsregel skall en fördjupad beredning göras. Produkten skall då bedömas mot tillämpliga delar ur denna certifieringsregel samt lagar, förordningar, föreskrifter regler, m.m. Certifieringsregeln uppdateras med tillämpliga regler för den nya avsedda användningen.

2 Omfattning

Reglerna omfattar material som kommer i kontakt med dricksvatten.

Reglerna gäller inte om materialet har en begränsad tid eller yta i kontakt med dricksvatten. Begränsad tid anses vara 30 minuter och begränsad yta definieras som en yta som är $< 3 \%$ av produktens totala yta i kontakt med vatten alt. $< 3 \text{ mm}^2$.

Artiklar som exkluderas vid certifiering är t.ex. temperatur-, flödesreglage och strålsamlare i blandare.

Reglerna omfattar inte övriga krav för produkterna, dessa ska granskas enligt separat certifieringsregel. Tillverkningskontroll hanteras i certifieringsregel CR074 Tillverkningskontroll tappvatten.

3 Krav

Krav enligt svenska byggregler, PBL och BBR, framgår av bilaga 1.

4 Hygienkrav

Verifiering/provning enligt nedan skall genomföras vid nycertifiering och med frekvens enligt övervakande kontroll. Om det finns skäl för annat provningsprogram ska detta godkännas av SP Certifiering.

Produkter som har invändig ytbehandling (t.ex. förkromning eller TEA) ska verifieras enligt 4.1 eller 4.2 nedan. Vid migrationstester ska minst en slutprodukt och en obehandlad produkt testas för att säkerställa lämplighet både med och utan ytbehandlingen. Hänsyn ska tas till ev. tillkommande frågeställning som beläggningsen kan bidra med.

4.1 Hygienkrav metall

Metallers lämplighet för kontakt med tappvatten kan verifieras genom bl.a. migrationstester. Det finns i huvudsak två alternativ för att analysera metallers migration till tappvattnet, test enligt standard SS-EN 15664 eller NKB reglerna. Test enligt SS-EN 15664 är en långtidstest som visar migration från materialet.

I Europa finns en förteckning som visar vilka metaller som är lämpade för tappvattenprodukter, "4 MS composition list". Mässingslegeringars orenheter får uppgå till max. 0,02% per ämne. T.ex. är max koncentration av vismut 0,02%.

Metaller som är upptagna på 4ms composition list eller tillhörande utlåtande/appendix bedöms uppfylla krav för typgodkännande för respektive användningsområde enligt listans gruppindelning.

Utöver dessa dokument kan SP Certifiering göra bedömningar för legeringar om sammansättning är enkel och närliggande sammansättningar finns på 4ms listan.

Som alternativ till att använda ett material enligt "4 MS composition list" är det också möjligt, att för vissa standardiserade metaller med enklare sammansättning att uppfylla funktionskravet med hjälp av provning enligt NKB regler på färdig produkt. Gränsvärden för bly enligt respektive NKB regel beskrivs nedan.

Blandare testas enligt NKB 4

Gränsvärde för blandare som är avsedda för dricksvatten är 5 µg, övriga blandare har gränsvärde 200 µg. Om blandare ingår i en familj med flera modeller som tillverkas/bearbetas på samma sätt och med samma typ av material är det tillräckligt om blandaren med störst kontaktyta mot dricksvattnet testas.

Ventiler testas enligt NKB 13.

För ventiler som ingår i en familj med likvärdig utformning är det tillräckligt att testa en dimension. Om DN 25 ingår i serien ska den testas, i annat fall testas ventil med dimension närmast DN 25.

Av de ventiler som omfattas av certifikatet ska ventilutförande med största kontaktyta mot dricksvattnet väljas, t.ex. modell med utvändig anslutningsgänga. (Formel: $5/25 \times$ ventildimension = gränsvärde)

DN 10 2,0 µg

DN 15 3,0 µg

DN 20 4,0 µg

DN 25 5,0 µg

Kopplingar testas enligt NKB 12/18

För kopplingar som ingår i en familj med likvärdig utformning är det tillräckligt att testa en dimension. Om DN 28 ingår i serien ska den testas, i annat fall testas koppling med dimension närmast DN 28. Av de kopplingar som omfattas av certifikatet ska modell med störst kontaktyta mot dricksvattnet väljas. För kopplingar med utvändig rörgänga som är avsedda att sammanfoga två rör, tillåts att ett rör är monterat vid test. För presskopplingar och instickskopplingar tillåts att två rör är monterade. Om version med press/instickskoppling och utvändig rörgänga omfattas av certifikat ska modell med utvändig gänga testas.

(Formel: $5/28 \times$ kopplingsdiameter = gränsvärde)

DN 15 2,7 µg

DN 18 3,2 µg

DN 22 3,9 µg

DN 28 5,0 µg

Fördelare

Fördelningsrör som testas enligt NKB metoder har gränsvärde 5µg bly oavsett dimension och antal anslutningar. Bedömning baseras på krav för blandare.

4.2 Hygienkrav plast och gummi

För att säkerställa produktens lämplighet för kontakt med dricksvatten krävs testrapporter som verifierar migration- och hygienegenskaper. Testerna ska utföras av ackrediterade laboratorier enligt de tyska metoderna KTW och W 270. Likvärdiga metoder kan accepteras av SP Certifiering efter bedömning.

Detaljer kan undantas ifrån krav om kontaktyta är liten eller kontakttid är kort, se riktlinje i avsnitt 2.

5 Tillverkningskontroll

Tillverkningskontroll beskrivs i certifieringsregel CR074 Tillverkningskontroll för tappvattenprodukter.

6 Referenser

- SS-EN 15664 Vattenförsörjning - Påverkan av metaller på dricksvatten - Dynamisk testrigg för uppskattning av metallavgivning
- NKB 4 Nordiska produktregler för sanitetsarmatur
- NKB 12 Nordiska produktregler för kopplingar avsedda för metallrör
- NKB 13 Nordiska produktregler för ventiler
- NKB 18 Nordiska produktregler för kopplingar avsedda för plaströr
- W270 Tysk metod som verifierar mikroorganismers tillväxt på organiska material.
- KTW Tysk metod som verifierar migration av ohälsosamma ämnen från organiska material
- CR000 Generella certifieringsregler för certifiering av produkter
- CR074 Tillverkningskontroll för tappvattenprodukter.

Krav

Tillämpliga krav enligt Plan- och bygglag (2010:900), 8 kap. 4 §

Krav enligt PBL, 8 kap. 4 §		Tillämpligt
1	Bärförmåga, stadga och beständighet	-
2	Säkerhet i händelse av brand	-
3	Skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö	X
4	Säkerhet vid användning	-
5	Skydd mot buller	-
6	Energihushållning och värmeisolering	-
7	Lämplighet för avsett ändamål	X
8	Tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga	-
9	Hushållning med vatten och avfall	-

Tillämpliga krav enligt Boverkets föreskrifter

Krav enligt PBL 8 kap. 4 §	Boverkets byggregler (föreskrifter och allmänna råd), BBR BFS 2011:6 med ändringar till och med BFS 2016:6	
3	6:62, 1:a meningen och 2:a stycket	Installationer för tappvatten

Krav i certifieringsreglerna som omfattas av BBR

Krav enl. BBR	Avsnitt i certifieringsregler där krav beaktas	
6:62	4	Hygienkrav